

Eduskunnan talousvaliokunta

16.10.2015

Viite : HE 34/2015 vp

**ASIA : WWF:n lausunto koskien hallituksen esitystä (HE 34/2015 vp)
eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi**

WWF kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta ja toivoo jatkossa pidempää valmisteluaikaa lausunnoille.

Lausunnon pääkohdat ja suositukset:

**Hiilidioksidiveron korottaminen ja veropohjan laajentaminen tekevät hyvää
ympäristölle ja valtiontaloudelle**

Hallituksen esityksessä "ehdotetaan valtiontaloudellisista syistä lämmityspolttoaineiden hiilidioksidiveron korottamista vuoden 2016 alusta." WWF katsoo, että valtiontalouden tasapainottamistavoitteen toteuttaminen juuri haittaveroja korottamalla on samalla erinomaista ympäristöpolitiikkaa. Talousarvioesitys kokonaisuudessaan on kuitenkin hyvin vaatimaton energiaan liittyvien haitallisten tukien poiston tai haittaverojen korottamisen hyödyntämisessä valtiontalouden tasapainottamiseksi. Lisäksi on todettava, että turpeen energiakäytön ilmasto- ja ympäristövaikutukset ovat kivihiilen tasolla ja siten turve ei ansaitse erityiskohtelua.

- Suositus: Esityksen mukainen kaivostoiminnan palauttaminen alemman sähköverokannan piiriin sekä energiasäätöteollisuuden teollisuuden veronpalautusten palauttaminen kaivosteollisuudelle perutaan. Turpeen verohelpotukset tulee poistaa ja turpeen verokohtelu yhtenäistää muita fossiilisia polttoaineita vastaavaksi. Tulee laatia pitkän aikavälin suunnitelma haitallisista tuista luopumiseksi kokonaan.

**Hallitusohjelman kirjausta yhdistetyn sähkö ja lämmön tuotannon CO2-veron
alennuksen poistamisesta ei tule unohtaa**

Esityksessä todetaan, että "Myös yhdistetyn sähkön ja lämmöntuotannon hiilidioksidiveron puolitus säilyisi nykyisen kaltaisena." Tämä kirjaus lienee ristiriidassa hallitusohjelman liitteen kanssa, jossa todetaan verotuottojen lisäämisen kohdalla "Ohjataan yhdistettyä sähkön ja lämmön tuotantoa vähäpäästöisemmäksi CO2-veron alennuksen poistamisella portaittain. VM ja TEM valmistelevat mallin ja aikataulun" ja

toimenpiteelle arvioidaan 90 miljoonan euron tuotto. WWF katsoo hallitusohjelman kirjauksen hyvin tarpeelliseksi uudistukseksi osana verotuksen ympäristöohjaavuutta, joka palvelee myös valtiontalouden tasapainottamisen tavoitetta.

- Suositus: Toteutetaan hallitusohjelman kirjaus sähkön ja lämmön yhteistuotannon CO₂-veron alennuksen poistosta mahdollisimman pikaisesti.

Energiaverotuksen muutos alentaa puusta saatavaa kokonaishyötyä - Bioenergian rooli energiaratkaisuissa on arvioitava uudestaan

Esityksen "tavoitteena on lisäksi kannustaa biomassan ja vähäpäästöisten lämmityspolttoaineiden käyttöön sekä parantaa turpeen ja maakaasun kilpailuasemaa erityisesti suhteessa kivihiileen." WWF katsoo, että siirtyminen kivihiilestä maakaasun, turpeen ja biomassan polttoon on lyhytnäköinen ratkaisu, joka hidastaa energiajärjestelmän muutosta aidosti kestäviin ratkaisuihin. Vaikka bioenergiaa tarvitaan jossain määrin, kivihiilen nykykäytön korvaaminen yksin puubiomassan poltolla nostaisi puun kysyntää noin viidenneksellä (15 milj. m³, katso liite 1), mikä uhkaa johtaa teollisuuden puun saannin vaikeutumiseen, lisähakkuiden toteutuessa metsäluonnon monimuotoisuuden yhä voimakkaampaan heikkenemiseen sekä metsätalouden hiilinielujen pienenemiseen koko liikennesektorin päästöjä vastaavalla määrällä. Puun käyttöä on priorisoitava. (1.) Puu on välttämätön raaka-aine puutuote- sekä paperi- ja selluteollisuudelle. (2.) Myös tietyillä liikennesektoreilla (raskas maantieliikenne ja lentoliikenne) tarvitaan sivutuote- ja puupohjaisia nestemäisiä biopolttoaineita, vaikkakin valtaosa liikenteestä tulee sähköistä. Rajallisten puuvarojen käyttö (3.) lämmön tuotantoon on taloudellisen lisäarvon ja kiertotalouden periaatteiden kannalta alimman asteista loppukäyttöä, jolloin menetetään myös kierrätysmahdollisuus ja uuden taloudellisen lisäarvon luonnin mahdollisuus. Lämmöntarve on laajasti korvattavissa rakennusten energiatehokkuudella, lämpöpumpuilla ja aurinkolämmöllä, jolloin riippuvaisuus puun poltosta pienenee.

- Suositus: Lämmityspolttoaineiden hiilidioksidiverotuksen korottamista tulee jatkaa portaittain sekä turpeen ja bioenergian hintakytkös katkaista. Fossiilisten polttoaineiden ja turpeen korvaaminen lämmön- ja sähkön tuotannossa sekä liikenteen energialähteenä tulee ratkaista esimerkiksi tulevassa energia- ja ilmastostrategiassa priorisoimalla poltosta riippumattomia ratkaisuja, jotka mahdollistavat rajallisten puuvarojen käytön korkeimman lisäarvon kohteissa.

Ehdotetulla muutoksella on haitallinen vaikutus metsien hiilinieluihin

Eri politiikkasektorien yhdenmukaisuuden ja keskinäisriippuvuuden huomioimiseksi on syytä mainita myös seuraavaa. Bioenergia oletetaan päästöneutraaliksi energian tuotannossa, mikä on oletuksena pätevä, jos samalla metsätalouden vaikutus metsien hiilinieluihin (LULUCF-sektori) otetaan täysimääräisesti huomioon. Useiden lähteiden mukaan metsien käytön lisääminen johtaa erittäin merkittäviin haitallisiin ilmastovaikutuksiin metsien hiilinielujen heikkenemisen myötä. Tätä taustaa vasten esityksessä todettu vaikutus ”Ehdotetulla muutoksella olisi myönteinen vaikutus päästökaupan ulkopuolisten sektoreiden hiilidioksidipäästöihin” ei tältä osin pidä paikkaansa. Toistaiseksi metsähiilikysymystä (LULUCF) ei ole huomioitu kunnolla millään politiikkasektorilla. Kansainvälisessä ja EU-tason ilmastopolitiikasta on kuitenkin jatkossa odotettavissa asiaan vaikuttavia tavoitteita ja ohjausta.

- Suositus: Metsien käyttöön vaikuttavassa päätöksenteossa, mm. bioenergian kohdalla, tulisi aina huomioida pitkän aikavälin vaikutukset metsien hiilinieluihin ja varmistaa hiilinielujen säilyminen mahdollisimman korkealla tasolla.

Jari Luukkonen
suojelujohtaja
WWF Suomi

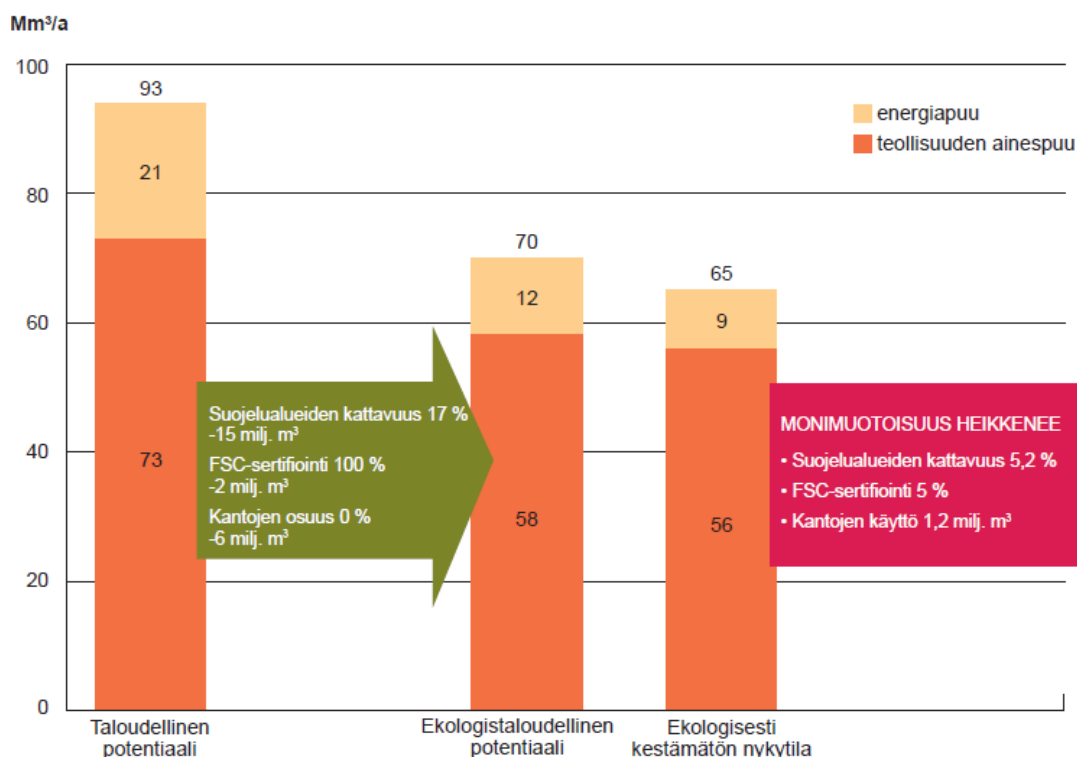
Lisätiedot:
Jussi Nikula
ohjelmapäällikkö
WWF Suomi
p. 040 5959002
jussi.nikula@wwf.fi

Liite 1. Hallitusohjelman vaikutukset puun käyttöön olettaen energiatavoitteiden toteuttamisen puuenergialla sekä ekologisesti kestävä hakuu määrän analyysi

Puun käytön lisäys	Yht. 45 milj. m³
Metsäteollisuuden investoinnit: Puun käyttö etupäässä materiaaliin tuotteisiin	15 milj.m ³
Kivihiilestä luopuminen: 32 TWh Kiinteän biomassan poltto	Yli 15 milj.m ³
Öljyn kulutuksen puolitus: vähintään 25 TWh, Biomassan jalostus nestemäisiksi polttoaineiksi	Yli 15 milj.m ³

lähde: WWF:n laskelma

lähde: WWF 2015: Mitä metsä kestää? Suomen metsien ekologistaloudellisesti vastuullinen hakkuupotentiaali, <http://wwf.fi/mediabank/7067.pdf>